

Regiovisie

2023 - 2028

Jeugdhulp
Zeeland

Voorwoord

Met enthousiasme presenteren wij de Regiovisie Jeugdhulp 2023 – 2028 voor Zeeland. Deze visie is het resultaat van samenwerking tussen gemeenten, jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen, onderwijsinstellingen, adviesraden en vele andere betrokkenen. Samen hebben we gewerkt aan een toekomstbeeld waarin ieder kind en iedere jongere in Zeeland de kansen krijgt om zich optimaal te ontwikkelen en te ontplooiën.

Zeeland is een bijzondere regio. De ruimte, de natuur, de gemeenschapszin en de verbondenheid maken onze provincie tot een geweldige plek om op te groeien. Tegelijkertijd zijn er uitdagingen waar we samen voor staan. Bijvoorbeeld de arbeidskrapte en de toenemende complexiteit van de hulpvraag. Hoe kunnen we er toch voor zorgen dat jongeren zich in de vertrouwde leefomgeving veilig kunnen ontwikkelen?

In deze visie stellen we de jeugd centraal. We willen dat Zeeuwse jongeren gezond, gelukkig en veilig kunnen opgroeien. Dit betekent dat we investeren in passende hulp, zo thuis nabij mogelijk, en in kansen voor iedereen, ongeacht achtergrond of situatie.

Deze visie is niet alleen een document; het is een belofte aan de jeugd van Zeeland. Samen met alle betrokken partijen gaan we aan de slag om deze belofte waar te maken. Dat betekent dat we luisteren naar jongeren zelf, naar ouders, naar professionals en naar elkaar. Het betekent ook durven innoveren en de krachten bundelen om de jeugdhulp in Zeeland te verbeteren.

Ook in de komende periode blijft samenwerking het sleutelwoord. Samenwerking die erin resulteert dat kinderen, jongeren, gezinnen die ondersteuning en zorg nodig hebben deze ook krijgen, zodat kinderen en jongeren ‘gewoon’ kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en mee kunnen doen in onze samenleving. De doelen uit de Regiovisie Jeugdhulp worden vertaald naar acties in een meerjarige uitvoeringsagenda voor Zeeland. Wij nodigen iedereen uit om hieraan bij te dragen, zodat we samen bouwen aan een sterke toekomst voor onze jeugd.

Namens alle betrokken partijen willen we iedereen bedanken die heeft meegewerkt aan deze visie. Samen kunnen we het verschil maken voor de jeugd van Zeeland. Laten we dat met volle overtuiging doen!

Met een hartelijke groet van Paula Schot, voorzitter Jeugdhulpregio Zeeland

Inhoudsopgave

Voorwoord	2	4 Op koers: wat gaan we doen	18
Inleiding	4	Lokale ruimte binnen gedeelde kaders	18
Leeswijzer	4	De ontwikkeldoelen	19
1 Ambitie, urgentie en overtuiging: een nieuwe koers voor Zeeland	6	4.1 Een sterke basis	20
2 Terugblik: wat hebben we gedaan	11	4.2 Sterke lokale teams	20
Transformatieagenda Jeugdhulp Zeeland 2018-2022	11	4.3 Integraal en dekkend aanbod, efficiënt georganiseerd	22
Aanbesteding	12	4.4 Zo thuis (nabij) mogelijk	24
Onderzoek jeugdhulplandschap Zeeland	12	4.5 Onderwijs en jeugdhulp verbonden	25
Intervence	13	4.6 Samen leren en doen wat werkt	26
Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein (ZSSD)	13	5 Regionale samenwerking	28
3 De koers: waar gaan we naartoe	15	Bestuurlijke en ambtelijke organisatie	28
Kernwaarden	15	Regie op het jeugdhulplandschap	31
Eigen regie	15	Inkoop	31
Lokale kracht	16	6 Financiën	34
Passende hulp	16	Regionale begroting	34
Kwaliteit	16	7 De uitvoeringsagenda	37
Samenwerken	16	Begrippenlijst	39
		Bronnen en relevante stukken	42
		Bijlagen	43
		Colofon	44

Inleiding

Aan de basis van de decentralisatie van de Jeugdwet in 2015 stonden drie belangrijke bewegingen, die nog steeds relevant en urgent zijn:

1. Betere kwaliteit van ondersteuning en zorg vanuit het perspectief van inwoners (levensbreed, over domeinen heen en aansluitend op de leefwereld van inwoners).
2. Versterking van het gewone leven (normaliseren, demedicaliseren, niet alle problemen met publiek gefinancierd aanbod willen oplossen).
3. Meer efficiency in voorzieningen (financiële beheersbaarheid, beperking administratieve lasten, geen dubbele zorg).

Gemeenten zijn als geen andere bestuurslaag in staat om deze doelen te realiseren. Zij hebben veel instrumenten in handen om sociale structuren te versterken, collectieve basisvoorzieningen in stand te houden en individuele hulp te verstrekken. In de wijze waarop dit lokaal wordt vormgegeven zijn gemeenten autonoom. Om bepaalde (specialistische) voorzieningen beschikbaar te hebben en houden, is regionale samenwerking nodig. Er zijn in Zeeland al veel stappen gezet in de samenwerking op de jeugdhulp sinds de taken hiervoor naar de gemeenten zijn overgedragen. Deze regiovisie zet de ingezette ontwikkelingen vanuit de Transformatieagenda 2018-2022 voort en versterkt deze met nieuwe inzichten en ontwikkelingen. We hebben in de afgelopen jaren gezien en ervaren dat het geen gemakkelijke opgave is. We hebben lessen geleerd en geconstateerd waar het beter kan en beter moet. De regiovisie zorgt voor eenduidige afspraken

en geeft richting aan de gewenste ontwikkelingen. Ze vormt de basis voor de inkoopstrategie en het kader waarmee gemeenten en aanbieders in de komende jaren verder werken aan de transformatie van de jeugdhulp in Zeeland.

Het jeugdhulplandschap in Nederland is sterk in beweging. Er zijn zorgen over de kwaliteit en betaalbaarheid van de specialistische jeugdhulp. De landelijke doelstellingen en opgaven zijn leidend voor de prioriteiten waar we in de komende jaren mee aan de slag gaan. We werken in de komende jaren samen met onze partners aan het realiseren van de opgaven, met als doel het bieden van passende jeugdhulp en het beschikbaar houden ervan voor jeugdigen en gezinnen die dit het meest nodig hebben, binnen een financieel houdbaar jeugdhulpstelsel.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 worden kernachtig de aanleiding en opgave beschreven. In hoofdstuk 2 blikken we kort terug op de afgelopen jaren. In hoofdstuk 3 beschrijven we de kernwaarden en de koers voor de komende jaren. In hoofdstuk 4 lichten we de zes inhoudelijke ontwikkeldoelen toe die we onderscheiden. In hoofdstuk 5 staat de wijze waarop we de samenwerking hebben ingericht. In hoofdstuk 6 gaan we kort in op de financiën. In de bijlagen is relevante achtergrondinformatie opgenomen.

1 Ambitie

1 Ambitie, urgentie en overtuiging: een nieuwe koers voor Zeeland

Onze opgave is het inrichten van een houdbaar jeugdhulpstelsel, waarin passende zorg en ondersteuning wordt geboden aan de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen, in aansluiting op hun behoeften en mogelijkheden en met oog voor de betaalbaarheid.

In het kader van de Landelijke Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) beschrijven de dertien Zeeuwse gemeenten in deze regiovisie de koers voor de jeugdhulp voor de komende jaren. De Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 (HA) en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming (hierna Toekomstscenario), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) zijn leidend voor de keuzes die we maken. Ook de aanpak van de arbeidsmarktproblematiek met het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkttafel Zorg en Welzijn (TAZ), de arbeidsmarkttafel Jeugd en de aanpak 'Mentale gezondheid: van ons allemaal' zijn van belang voor de regionale afspraken. We leggen in deze regiovisie de niet-vrijblijvende samenwerkingsafspraken vast om de hulp aan onze jeugdigen en hun ouders te waarborgen en te verbeteren. We doen dit vanuit ambitie, urgentiebesef en overtuiging.

Ambitie

‘We staan ervoor dat alle jongeren in Zeeland gezond, gelukkig en veilig kunnen opgroeien, op weg naar maatschappelijke en economische zelfstandigheid’. Dat is kort samengevat de ambitie die de Zeeuwse gemeenten voor ogen hebben. Gelukkig gaat het met heel veel jongeren goed, zij beschouwen zichzelf als een van de gelukkigste van Europa.

Een prettige omgeving om in op te groeien, onderwijs, sport, cultuur, ontmoeting: het zijn allemaal aspecten die de ontwikkeling van de jongeren beïnvloeden. Maar niet iedere jeugdige groeit probleemloos op. Dan is ondersteuning nodig. Soms is een steuntje in de rug voldoende, soms moet een beroep worden gedaan op jeugdhulp. En daar gaat deze regiovisie over: wat mogen ouders en jeugdigen van de jeugdhulp verwachten en hoe organiseren we dat? Ouders zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het gezond en veilig opgroeien van hun kinderen. Als dit door omstandigheden onvoldoende lukt, is het de taak en de ambitie van de gemeenten om passende hulp op het juiste moment te realiseren, aansluitend op de mogelijkheden die er zijn bij de jeugdige en het gezin en bij voorkeur binnen de eigen leefomgeving. Dat kunnen we alleen bereiken door samen te werken met de jeugdige en het gezin, hun netwerk en alle partijen binnen het jeugdhulplandschap.

Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028

In de HA wordt geconstateerd dat sinds het begin van deze eeuw steeds meer jongeren een beroep doen op jeugdhulp, en dat zowel het aantal jongeren dat jeugdhulp ontvangt als de duur van de jeugdhulptrajecten sinds de transitie in 2015 fors is toegenomen. Hoofddoel van de HA is het geven van een kwalitatieve impuls aan de hulp voor jeugdigen, het komen tot een beheersbaar jeugdstelsel en het beschikbaar houden van passende jeugdhulp voor de meest kwetsbaren. De HA pleit voor een samenhangende aanpak vanuit verschillende domeinen op het gebied van bestaanszekerheid, wonen, onderwijs en veiligheid om jeugdigen een goede start in het leven te geven en het jeugdhulpstelsel tegelijkertijd houdbaar te maken voor de toekomst.

De HA signaleert ook een aantal oorzaken binnen het jeugdhulpstelsel zelf: doorgesloten marktwerking waardoor samenwerking moeilijker is geworden, hoge administratieve lasten en een tekort aan passende en beschikbare zorg voor de meest kwetsbare kinderen. De continuïteit van zorg staat onder druk gezien het verloop en verzuim in de jeugdbeschermingsketen, in combinatie met de arbeidsmarktproblematiek. De situatie in de jeugdhulp is zorgelijk en er moet veel tegelijkertijd gebeuren. Maar het is ook een kans om inhoudelijke keuzes te maken en om de inrichting van het stelsel te verbeteren.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Het landelijke programma 'Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming' richt zich op situaties waar zorgen zijn over ontwikkelingsbedreigingen en/of de veiligheid in gezinnen en huishoudens. Het Toekomstscenario beoogt de keten te vereenvoudigen en sneller betere, integrale hulp te bieden aan de kinderen en hun ouders. Waarbij Veilig Thuis (VT), de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en de Gecertificeerde Instellingen (GI's) niet meer achtereenvolgend maar als één regionaal veiligheidsteam werken.

In dit Toekomstscenario is een centrale rol weggelegd voor de lokale teams. De lokale teams verlenen volgens het Toekomstscenario hulp, zo nodig met ondersteuning van het Regionaal veiligheidsteam. Er is sprake van één vast gezicht binnen het lokale team dat in voorkomende gevallen samen optrekt met een professional uit het Regionaal veiligheidsteam. Bij de uitvoering stelt het Toekomstscenario dat het lokale team een brede blik hanteert en basiskennis over jeugd- en volwassenproblematiek heeft. Waar nodig betreft het lokale team specialistische expertise.

Kernbegrippen in het programma zijn Gezinsgericht, Rechtsbeschermend en Transparant, Eenvoudig en Lerend.

Urgentie

De urgentie ligt in het feit dat de meest kwetsbare jeugdigen niet altijd op tijd de hulp krijgen die zij nodig hebben. En in het toenemende beroep dat wordt gedaan op jeugdhulp. Dit vergroot de druk op de beperkte beschikbaarheid van professionals en gaat gepaard met almaar stijgende kosten. Het huidige systeem leidt vooral tot lichtere vormen van hulp en jeugdigen komen hier te makkelijk in terecht. Het is belangrijk dat hulp beschikbaar blijft voor jeugdigen die deze echt nodig hebben. Daarom worden landelijk hervormingen doorgevoerd, waarbij de prioriteit ligt op de beschikbaarheid van passende hulp voor de meest kwetsbare kinderen en jongeren.

Ook in Zeeland moeten we in de komende jaren de juiste keuzes maken om de professionals in de jeugdhulp daar in te zetten waar de urgentie het hoogst is en waar het grootste verschil kan worden gerealiseerd. Deze keuzes hebben consequenties voor het soort jeugdhulp, de omvang en de schaal waarop we jeugdhulp inkopen.

Overtuiging

In de periode 2015-2023 is veel werk verzet om jeugdhulp goed te organiseren in Zeeland. Er is al veel bereikt, maar we hebben de overtuiging dat het beter kan. Door gezamenlijke uitgangspunten te formuleren waar we regionaal en lokaal invulling aan geven. Door in te zetten op het (leren) omgaan met de ‘normale’ hobbels in het leven. Door het vergroten van beschermende factoren in het dagelijks leven, met een sterk maatschappelijk voorveld en een gezonde leefomgeving en goede verbindingen met aanpalende domeinen als onderwijs, bestaanszekerheid en volwassenenzorg.

Door in te zetten op sterke lokale teams, waar jeugdigen en hun ouders laagdrempelig en dicht bij huis terecht kunnen met hun vragen. Waar nodig wordt vanuit het lokale team passende en samenhangende basishulp geboden: licht en kort waar het kan, lang en intensief waar nodig. Door in te zetten op een goed en integraal aanbod in de specialistische hulpverlening, dat goed verbonden is met de professionals in het lokale team, is specialistische kennis dichtbij beschikbaar en kan makkelijk op- en afgeschaald worden.

GALA/IZA

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) bevat afspraken tussen verschillende partijen over het toegankelijk en beheersbaar houden van de zorg. De Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG) is een van die partijen omdat gemeenten een belangrijke rol hebben om de doelstellingen van het Integraal Zorgakkoord te kunnen realiseren. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is een akkoord tussen Rijk, gemeenten en verzekeraars over versterking en verduurzaming van preventief gezondheidsbeleid. Met als doel om geld in te zetten voor preventie, met behoud van beleidsvrijheid voor gemeenten. Er wordt ingezet op een gezond en actief leven met een stevige sociale basis. De centrale doelstelling van het GALA is een gezonde generatie in 2040. Het GALA kan worden gezien als een lokale doorvertaling van het IZA en een voortzetting van het Nationaal Preventieakkoord. De onderwerpen in het GALA zijn dus niet nieuw, maar de integrale aanpak ervan wel. We bouwen voort op wat er al is en versterken de samenwerking tussen gemeenten en met alle andere stakeholders om de doelen te bereiken.

2 Terugblik

2 Terugblik: wat hebben we gedaan

Transformatieagenda Jeugdhulp Zeeland 2018-2022

In 2017 hebben de Zeeuwse gemeenteraden de Visie op het Specialistisch Zorglandschap Jeugdhulp Zeeland vastgesteld. De visie werkten we uit in de Transformatieagenda Jeugdhulp, die in 2018 door de colleges is vastgesteld. De agenda bevat de volgende actielijnen:

1. Harmonisatie toegang en versterken vakmanschap

Er is een overzicht gemaakt hoe de afzonderlijke gemeenten hun toegangen hebben ingericht en in welke mate deze van elkaar verschillen. Dit vormt de basis voor de vervolgstappen om te komen tot een meer geharmoniseerde werkwijze voor Zeeland. Door aansluiting van procesregisseurs en beleidsmedewerkers bij de contractgesprekken is een betere verbinding gerealiseerd tussen de gecontracteerde partijen en de gemeentelijke toegangen. Dit draagt bij aan het wederzijds begrip bij toewijzing en uitvoering van jeugdhulp aan gezinnen en jeugdigen en aan de verbetering van de kwaliteit van de samenwerking.

2. Kinderen groeien zoveel mogelijk op in een gezin

In de nota 'Pleegzorg in Zeeland' zijn de kaders vastgesteld voor het voeren van een pleegzorgvriendelijk beleid. De kwaliteitsimpuls 'Safer Caring' is geborgd via een convenant tussen gemeenten, aanbieders en de GI's. Ook is de pilot 'Pleegzorg specialistisch' uitgevoerd, een evaluatie hiervan heeft in het voorjaar van 2023 plaatsgevonden. Het onderzoek 'Gezinshuizen in Zeeland, aanzet voor een beleidskader' is opgeleverd. Er is een afwegingskader opgesteld voor de inzet van verschillende gezinshuisproducten.

3. Onderwijs en jeugdhulp verbonden

In deze actielijn worden de werelden van onderwijs en jeugdhulp dichterbij elkaar gebracht. Er is gewerkt aan onderwijs-zorgarrangement (oza). Verder is een plan van aanpak vastgesteld om de verbinding tussen jeugdhulp en onderwijs verder te versterken. De uitvoering hiervan is belegd bij de drie subregio's Oosterschelderegio, Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen.

4. Kinderen en gezinnen veilig

Binnen deze actielijn zijn verschillende resultaten bereikt. De Zeeuwse Regiekaart is ingevoerd. Het werken hiermee verbetert het inschatten van risico's, het op- en afschalen en het spreken van dezelfde taal tussen alle betrokken hulpverlenende instanties. De implementatie van de regiekaart wordt meegenomen in het project 'Domeinoverstijgend samenwerken tussen zorg en veiligheid'. Kind in scheiding Zeeland (KisZ) is opgericht en het traject Uniform Hulpaanbod is ingevoerd. KisZ is gericht op vermindering van de problematiek bij complexe scheidingen. Zeeland werkt mee aan het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming door het uitvoeren van een proeftuin. De proeftuin Vaart in Veiligheid is gestart in Borsele, Vlissingen en Terneuzen. In 2022 is de proeftuin voortgezet in de gemeente Tholen. Deze proeftuinen hebben veel geleerde lessen opgeleverd. Met een aangepast projectplan beproeven we de uitgangspunten van een nieuwe werkwijze tussen het lokale team en een Regionaal veiligheidsteam in de proeftuin 'Ieder1' in Hulst.

5. Preventie op de kaart en

6. Jongvolwassenen zelfstandig

Aan deze twee actielijnen is lokaal invulling gegeven.

Aanbesteding

In 2019 is het jeugdhulplandschap geclusterd vormgegeven via samenwerkingsverbanden van zorgaanbieders, om versnippering tegen te gaan en een samenhangend zorgaanbod te stimuleren. Een samenwerkingsverband van zorgaanbieders draagt zorg voor een breed jeugdhulpaanbod, zodat tussen de deelnemers makkelijk op- en afgeschaald kan worden. Extra doel is dat de samenwerking leidt tot innovaties. Uitgangspunten hierbij waren: regie op het totale proces van input tot output, met brede blik en met focus op het gezin en parallel werken i.p.v. in een estafette, zodat de jeugdhulp korter duurt en beter werkt.

Onderzoek jeugdhulplandschap Zeeland

In aanloop naar het opstellen van deze regiovisie is het huidige jeugdhulplandschap onderzocht. De onderzoeksvraag was: in hoeverre is het huidige aanbod aan jeugdhulp in Zeeland passend, dekkend en samenhangend. Het onderzoek concludeert dat er een breed aanbod aan jeugdhulp beschikbaar is, maar er wordt ook aanbod gemist. Het huidige jeugdhulplandschap in Zeeland kent een aantal knelpunten, zowel op het gebied van de passendheid, de dekking en de samenhang in het aanbod, als in het functioneren van het jeugdhulplandschap. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 1 bij deze regiovisie.

Intervence

Eind 2020 heeft de bestuurscommissie Inkoop Jeugdhulp Zeeland (IJZ) besloten het contract met de GI Intervence niet te verlengen. Aan dit besluit is een lang proces voorafgegaan waarbij discussies over kerntaken, instandhoudingsbijdragen en verantwoordelijkheden uiteindelijk hebben geleid tot de keuze om onze Zeeuwse GI onder te brengen bij Jeugdbescherming west. De situatie heeft geleid tot een gezamenlijk rekenkameronderzoek, waarvan de opbrengsten en geleerde lessen zijn onderschreven door de dertien gemeenten. De aanbevelingen worden in nieuw beleid uitgewerkt.

Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein (ZSSD)

Om de integraliteit en bestuurlijke samenwerking tussen de vier pijlers Gezondheid, Jeugd, Maatschappelijke Ondersteuning en Sociale Veiligheid te verbeteren, is in de afgelopen vier jaar de Zeeuwse samenwerking op het Sociaal Domein ingericht. De samenwerking heeft meer stevigheid gekregen door versterking van de rol van het Provinciaal Management Overleg (PMO) en de inrichting van een integraal programmateam. Hiermee realiseren we meer afstemming en samenhang tussen de vier pijlers, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

3 DE KOERS

3 De koers: waar gaan we naartoe

In de vorige hoofdstukken is ingegaan op de (landelijke) ontwikkelingen die bepalend zijn voor de koers die we de komende jaren willen inzetten. We borduren daarbij voort op de basis die in de afgelopen jaren op inhoud en structuur is gelegd en nemen de geleerde lessen ter harte. We kunnen alleen vooruitgang boeken als we samenwerken. Daarvoor is het noodzakelijk dat alle partners dezelfde uitgangspunten hanteren. Deze zijn kernachtig samengevat in de onderstaande kernwaarden, gebaseerd op de uitgangspunten van de HA.

Kernwaarden

De kernwaarden vormen het fundament onder de visie. Zij drukken uit wat we belangrijk vinden voor de jeugdhulp in Zeeland en geven houvast en richting aan onze houding en gedrag. Onze kernwaarden zijn:

- Eigen regie
- Lokale kracht
- Passende hulp
- Kwaliteit
- Samenwerken

Eigen regie

We willen dat elke jeugdige in Zeeland in het eigen gezin en de eigen omgeving opgroeit en zich kan ontwikkelen naar zelfstandigheid. De verantwoordelijkheid en regie ligt bij de jeugdigen en hun ouders, waarbij het belang van de jeugdige altijd centraal staat. In de afgelopen jaren is het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdhulp explosief gegroeid. Een belangrijke stap die we met elkaar moeten zetten, is weer ‘terug naar normaal’. Dat houdt in dat we als samenleving accepteren dat iedereen anders is en dat de weg naar volwassenheid ook teleurstelling en moeilijkheden kent die bij het normale leven horen.

Problemen worden opgelost binnen de eigen leefomgeving. Eigen regie gaat ook over samenwerking met ouders en jeugdigen. Uit onderzoek blijkt dat er betere resultaten geboekt worden en dat het verloop van de hulpverlening stabiel is, wanneer hulpverleners goed samenwerken met kinderen en ouders¹. Het hulpaanbod moet dus gericht zijn op het versterken van de eigen regie waarbij de eerste stap is dat jeugdigen en ouders betrokken zijn bij het ontwikkelen van het plan en zich eigenaar voelen van de oplossing.

¹ Uit ‘Wat werkt bij Integrale Jeugdhulp’ van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI)

Lokale kracht

De omgeving moet jeugdigen en hun ouders de omstandigheden bieden waarin ze tegenslagen kunnen overwinnen. Een groot deel van het beleid op het sociaal domein krijgt op lokaal niveau vorm. Door te werken aan preventie, door het organiseren van voorliggende lokale ondersteuning en door beheersing van de brede toegang tot hulp, kunnen gemeenten de druk op de jeugdhulp aanzienlijk beperken. Als een gezin toch meer hulp nodig heeft, is het lokale (wijk)team de spil. Lokale teams helpen gezinnen het dagelijks leven te versterken, gericht op het voorkomen van problematiek en op samenhangende hulp vanuit ‘de vraag achter de vraag’.

Passende hulp

Als de hulpvraag enkelvoudig is, volstaat een gerichte actie van het lokale team om de juiste ondersteuning te regelen en uit te (laten) voeren, liefst dichtbij huis. Een goede kennis van de sociale kaart is belangrijk, net als het kunnen inschakelen van alle relevante expertise bij het duiden van de situatie. Soms is de vraag complexer, doordat er problemen zijn op meerdere leefgebieden. Dan is een contextgerichte, domeinoverstijgende benadering noodzakelijk, waarbij het gesprek wordt aangegaan met het hele (gezins)systeem om goed te begrijpen welke factoren op verschillende levensgebieden allemaal een rol spelen. Zo ontstaat een gezamenlijke, integrale analyse die niet gericht is op het oplossen van individuele problemen, maar op het bredere inzicht wat nodig is om tot oplossingen te komen. Uitgaande van de vraag: wat kun je zelf, wat kunnen je naasten en wat kan de professional toevoegen?

Kwaliteit

Als we hulp bieden, willen we weten dat we de goede dingen doen en de dingen goed doen. Dit doen we door te sturen op maatschappelijke resultaten. Door te vertrekken vanuit de vraag: hoe gaat het met de jeugdigen in Zeeland en waar willen we over vijf jaar staan? Hiervoor prioriteren we de thema's waarmee we aan de slag gaan op basis van een inhoudelijke onderbouwing. Via een gezamenlijk proces van leren en verbeteren onderzoeken we of we inderdaad de goede dingen doen en deze goed doen. We spreken hierover met ouders en jeugdigen die jeugdhulp ontvangen en we spreken met de uitvoerende partners af dat ze de effecten van hun inspanningen inzichtelijk maken. Samen houden we de focus op het gewenste maatschappelijke resultaat.

Samenwerken

De laatste kernwaarde is samenwerken, een woord dat in deze regiovisie veelvuldig terugkomt. Het gaat om alle stakeholders in de jeugdhulp, niet in de laatste plaats de ouders en jeugdigen zelf. We hebben elkaar nodig om in de richting van onze maatschappelijke opgave te bewegen. Bij samenwerking gaat het zowel om inhoudelijke doelen als om persoonlijke verhoudingen en relaties. Een belangrijke drager van goede samenwerking is kennis delen. Door de beschikbare kennis beter te benutten in allerlei samenwerkingsverbanden wordt er efficiënter en effectiever gewerkt en dat komt iedereen ten goede.

4 Op koers

4 Op koers: wat gaan we doen

De opgave en geformuleerde kernwaarden - ons kompas - maken we concreet via zes ontwikkeldoelen. We kunnen niet alles tegelijk en moeten daarom prioriteren en faseren. Daarvoor maken we een uitvoeringsagenda voor de komende vijf jaar. Deze is niet vrijblijvend en vraagt van ons allen de nodige investeringen.

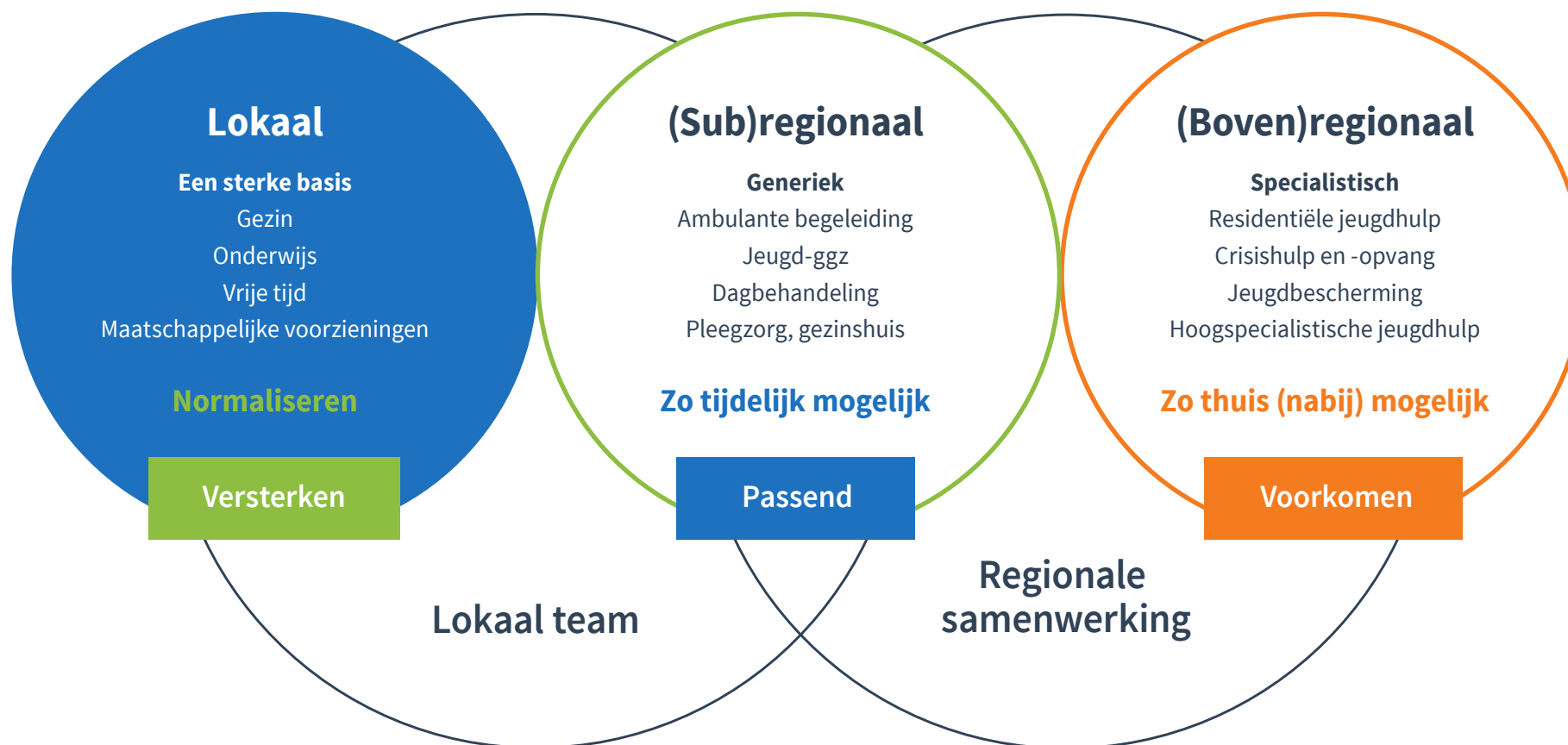
Lokale ruimte binnen gedeelde kaders

Gemeenten bepalen zelf hoe zij de lokale structuur, met de lokale teams als belangrijk onderdeel daarbinnen, organiseren. De keuzes die gemeenten daarin maken zijn afhankelijk van verschillende factoren, zoals het lokale beleid, de omvang en ligging van de gemeente en de aard en omvang van eventuele sociale problematiek bij de inwoners. Als Zeeuwse gemeenten spreken we met elkaar af de lokale structuren op basis van de hieronder beschreven ontwikkeldoelen verder te ontwikkelen.

De ontwikkeldoelen voor 2023-2028 zijn:

1. Een sterke basis
2. Sterke lokale teams
3. Integraal en dekkend aanbod, efficiënt georganiseerd
4. (Hoog-complexe) zorg zo thuis nabij mogelijk
5. Onderwijs en jeugdhulp verbonden
6. Samen leren en doen wat werkt

De ontwikkeldoelen

4.1 Een sterke basis

Om de gewenste beweging naar de voorkant goed te kunnen maken, is het nodig de sociale basis te versterken. Met meer oog voor de menselijke maat en de nabijheid van ondersteuning en zorg, vanuit de leefwereld of de situatie van de inwoner, gebiedsgericht en domeinoverstijgend.

Eenzijds gaat dit over de gemeenschap en de lokale sociale samenhang in steden, dorpen en wijken. Anderzijds over een sterke sociale basis om vanuit preventie, omkijken naar elkaar en (lichte) basisondersteuning, het beroep op gespecialiseerde hulp voor een deel overbodig te maken, terug te dringen of te vervangen. Bij jeugdigen en gezinnen heeft de sociale basis ook een belangrijke pedagogische functie ('It takes a village to raise a child'). Het aangrijpingspunt voor ondersteuning ligt niet zozeer in (de verandering van) de jeugdige, maar meer in de situatie waarin die zich bevindt. Ondersteuning is dan ook minder gericht op het oplossen van problemen en meer op het leren omgaan met de situatie, en wordt gevonden in de dagelijkse context in plaats van jeugdhulp. Het is een lokale opgave om de brede basis te versterken en hierover in gesprek te gaan met jeugdigen en ouders, scholen, (sport)verenigingen en maatschappelijke voorzieningen zoals wijkverpleegkundige zorg, huisartsenzorg, jeugdgezondheidszorg en de ggz (uit: GALA – Gezond en Actief Leven Akkoord).

Actiepunten voor de komende periode:

- We zetten lokaal in op collectieve en voorliggende basisvoorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn.
- We versterken de samenwerking tussen kinderopvang, scholen, lokale teams, zorg en (lichte) jeugdhulp en trekken hier (sub)regionaal in op.

4.2 Sterke lokale teams

Onder 'lokaal team' verstaan we de bestaande infrastructuur binnen de gemeente welke in de praktijk onder verschillende namen fungeert. Veruit de meeste gemeenten noemen dit het (sociale) wijk-, dorps- of gebiedsteam met professionals uit meerdere disciplines, dat zelf basisondersteuning verleent en dat een intensieve samenwerking heeft met de gemeentelijke toegang, of onderdeel is van de gemeentelijke toegang. Een goede worteling van de gemeentelijke toegang in de lokale sociale structuren is wenselijk om de kwaliteit van de dienstverlening te beïnvloeden (passende hulp op het juiste moment) en biedt mogelijkheden om de kosten te beteugelen. Door een goede verbinding met het maatschappelijk voorveld, signaleert het lokale team in een vroeg stadium mogelijke problemen en handelt hiernaar door direct passende hulp in te zetten. Als jeugdhulp nodig is willen we dat binnen het gezin, of zo dichtbij mogelijk, organiseren. Met vroegsignalering en een integrale analyse bij de eerste hulpvraag beogen we dat problemen onnodig groot worden en kunnen ouders en jeugdige zelf regie houden. De hulp is gericht op alle factoren die een rol spelen, dus over de domeinen heen.

Er is een brede blik nodig die verder reikt dan alleen jeugdhulp en waarin ook aspecten als bestaanszekerheid, volwassenen- (ggz-)zorg en de beweging naar positieve gezondheid worden betrokken. Hiervoor is het nodig om kennis bij de medewerkers van het lokale team en de toegang te versterken. Ook is een passend, breed beschikbaar ambulante aanbod belangrijk. Het vraagt nauwe samenwerking met bijvoorbeeld scholen en kinderopvang, huisartsen, vrij toegankelijke voorzieningen en specialisatie hulpverleners. Het realiseren van sterke (wijk)teams is een lokale opgave, waar we Zeeuws in willen optrekken. Zo versterken we de overdracht van kennis, het van elkaar leren en met elkaar ontwikkelen.

De vijf basisfuncties van sterke lokale teams:

- Veilige leefomgeving
- Tijdig signaleren van vraag
- Vindbare en toegankelijke hulp
- Handelen met een brede blik
- Leren en verbeteren

Binnen de ontwikkeling van sterke lokale teams heeft het thema veiligheid speciale aandacht. Op het gebied van jeugd en veiligheid hebben twee ontwikkelingen de komende periode prioriteit: het verbeteren van de jeugdbeschermingsketen en de aanpak van jeugdcriminaliteit.

De jeugdbeschermingsketen

Als er sprake is van structurele onveiligheid of ontwikkelingsbedreigingen, kan het noodzakelijk zijn om vroegtijdig specialistische (jeugd) hulp en/of jeugdbescherming in te zetten. De samenwerking binnen de jeugdbeschermingsketen is door allerlei oorzaken nu vaak heel complex. Vanuit het landelijke programma Toekomstscenario wordt via proeftuinen gezocht naar duurzame oplossingen. In Zeeland loopt de proeftuin Ieder1, waarbij vanuit een gezamenlijke visie, samen met de gezinnen, wordt gewerkt aan een betere verbinding tussen het lokale team en de veiligheidsorganisaties Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis en de GI's. De oplossingen vanuit de proeftuinen leiden tot verbeteringen in de samenwerking binnen de veiligheidsketen. Het Kwaliteitskader Werken aan Veiligheid geeft invulling aan de gewenste ontwikkeling van lokale teams op dit onderwerp.

Zeeuwse aanpak jeugdcriminaliteit

Ook in Zeeland komt jeugdcriminaliteit voor, die ernstige vormen aan kan nemen. Jeugdcriminaliteit kan niet worden aangepakt met standaard zorg- en preventieactiviteiten. De doelgroep zoekt zelf geen hulp en werkt zoveel mogelijk onder de radar. Criminele uitbuiting ligt op de loer¹. Kennis, deskundigheid en specifieke hulp is nodig om (een kleine groep) jongeren uit de greep van de criminaliteit te houden en weer een goede toekomst te bieden. Veel gemeenten en veiligheidspartijen in Zeeland zijn al bezig met de aanpak van jeugdcriminaliteit.

¹ Avans Hogeschool, [Criminele uitbuiting onder scholieren en studenten in Zeeland](#) (2022)

Wat nog ontbreekt is de verbinding van de lokale initiatieven met elkaar, om zicht en grip te krijgen op de echte criminele netwerken waar jongeren bij betrokken zijn, die over gemeentegrenzen heen gaan. De aanpak van groepen is wezenlijk anders dan de aanpak gericht op het individu en zijn omgeving. Daarover gaat onder andere de Zeeuwse aanpak jeugdcriminaliteit, waaraan we op dit moment inhoud en vorm geven. Onderdeel van de gezamenlijke agenda jeugd en veiligheid is tijdige signalering en een integrale, passende aanpak. Een van de acties is de vroegsignalerende rol van politie bij zorgen rondom jeugdigen (overige zorgen jeugd), via een juiste weg door te geleiden naar de toegangen van de individuele gemeenten. Waarbij er oog is voor gemeentegrensoverschrijdende jeugdgroepen en problematieken.

Actiepunten voor de komende periode:

- Elke gemeente gaat aan de slag met de vorming en positionering van lokale teams, langs de vijf basisfuncties voor lokale (wijk)teams² passend binnen de bestaande lokale infrastructuur.
- We zetten in op een sterke verbinding tussen het lokale team en de specialisten op jeugdhulp en aanpalende domeinen en maken hierover nadere afspraken.
- We werken toe naar een uniforme werkwijze binnen een veiligheids-team dat subregionaal of regionaal wordt vormgegeven.
- We werken toe naar een gezamenlijke agenda van de domeinen jeugd en veiligheid, waar het vergroten van kennis en deskundigheid en het ontwikkelen van specifieke hulp onderdeel van uitmaken.

² KPMG, Basisfuncties voor lokale teams in kaart (2019)

4.3 Integraal en dekkend aanbod, efficiënt georganiseerd

Integrale jeugdhulp is jeugdhulp die passend en samenhangend is. Een aanpak waarbij er samenhang is in zorg en ondersteuning afgestemd op de vraag van de jeugdige en /of het gezin, voorkeur is hulp zo licht en gewoon mogelijk, maar ook direct intensief waar nodig. De hulp is samenhangend wanneer er aandacht is voor alle leefgebieden en alle vraagstukken waar de jeugdige en /of het gezin mee worstelt, vanuit het principe één gezin, één plan.

Integraal

Jeugdigen en gezinnen die hulp nodig hebben, moeten op het juiste moment passende ondersteuning krijgen die zo dichtbij mogelijk beschikbaar is. Zo licht en kortdurend als mogelijk, maar structureler en intensiever of in een specialistischer setting als dat beter past. ‘Integraal’ duidt op het belang breed te kijken en met de jeugdige en het gezin te onderzoeken wat de oorzaken zijn van de ontstane problemen. Deze oorzaken hoeven niet kind-gerelateerd te zijn, maar kunnen problemen zijn op andere leefgebieden. Om dit te verwezenlijken is het noodzakelijk dat er (niet vrijblijvend) overkoepelend wordt samengewerkt binnen de diverse beleidsterreinen als onderwijs, bestaanszekerheid, schulden-aanpak en volwassenen-ggz.

Dekkend

In het onderzoek naar het jeugdhulplandschap (bijlage 1, HHM 2023) komt naar voren dat er aanbod wordt gemist, met name op het gebied van (hoog-complexe) gespecialiseerde jeugdhulp. Specifieke verblijfsvoorzieningen voor jongeren vanaf 12 jaar en voor jongeren die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt maar nog onvoldoende zelfredzaam zijn, zijn onvoldoende of niet aanwezig in Zeeland, net als de mogelijkheid voor gezinsopnames. De specifieke geografische ligging en lage bevolkingsdichtheid van Zeeland leiden tot een aantal kwetsbaarheden ten aanzien van de beschikbaarheid van gespecialiseerde vormen van hulpverlening (rendabelheid), ten aanzien van de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel en als het gaat om de nabijheid van hulpverlening. Om tot een dekkend aanbod te komen is het nodig in de komende periode keuzes te maken. Deze keuzes maken de gemeenten in voorbereiding op de nieuwe aanbesteding, die met ingang van 1 januari 2025 wordt gerealiseerd.

Efficiënt

Het derde element in deze ontwikkellijn is het aanbrengen van meer efficiency in de (administratieve) werkprocessen tussen de gemeentelijke toegangen, de jeugdhulpaanbieders en Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ). Ook afstemming op de werkprocessen met andere verwijzers (GI's, huisartsen, jeugdgezondheidszorg) is een punt van aandacht. We besparen hiermee kostbare menskracht en financiële

middelen en voorkomen frustratie bij inwoners en medewerkers door te veel bureaucratie. Vergroten van vrij-toegankelijk groepsgericht aanbod is een mogelijkheid om de toegang tot lichte ondersteuning te vereenvoudigen, de regie van ouders te versterken en de administratieve lasten te verlichten. Daarnaast kan ook verdergaande digitalisering binnen de jeugdhulp een belangrijke rol spelen in het beschikbaar en bereikbaar houden van hulp en ondersteuning. Naast het introduceren van nieuwe vormen van digitale (zelf)hulpvoorzieningen en lotgenotencontact is digitalisering ook een kans om de arbeidsmarktproblematiek te verkleinen.

Actiepunten voor de komende periode:

- We onderzoeken in Zeeland welke methodiek bijdraagt aan het verwezenlijken van meer samenhang met andere beleidsterreinen en een brede kijk bij vragen die ouders en jeugdigen hebben (bijvoorbeeld verklarende analyse³) en gaan deze Zeeuws-breed toepassen.
- We onderzoeken de mogelijkheid om te gaan werken met één aanmeldformulier binnen de hele keten.
- We maken keuzes met betrekking tot de aard en het volume van jeugdhulpvoorzieningen om een dekkend jeugdhulplandschap te realiseren voor de meest kwetsbaren.
- We stimuleren verdergaande digitalisering van jeugdhulp.
- We vergroten het groepsaanbod en gaan onderzoeken hoe we dit vrij-toegankelijk kunnen inrichten, met oog voor de reeds bestaande lokale infrastructuur.

³ [Nji.nl/beslissen-over-hulp/hoe-krijg-ik-een-volledig-beeld-van-wat-er-aan-de-hand-is](https://www.nji.nl/beslissen-over-hulp/hoe-krijg-ik-een-volledig-beeld-van-wat-er-aan-de-hand-is)

4.4 Zo thuis (nabij) mogelijk

De titel van deze paragraaf ‘Zo thuis (nabij) mogelijk’ kan op twee manieren worden uitgelegd, die beide van belang zijn. ‘Zo thuis nabij mogelijk’ betekent dat we ernaar streven om passende jeugdhulp binnen het gezin of zo dichtbij mogelijk te organiseren. ‘Zo thuis mogelijk’ houdt in dat de omgeving waarin de jeugdige verblijft zoveel mogelijk een huiselijke sfeer heeft. Dit is belangrijk als de jeugdige om welke reden dan ook (tijdelijk) niet in het eigen gezin kan blijven.

Af-, ombouw en transformatie residentiële jeugdhulp

De opgave waar we in Nederland, en dus ook in Zeeland, voor staan is het voorkomen en terugdringen van residentiële jeugdhulp en het afbouwen van JeugdzorgPlus. Alle inzet is erop gericht om ambulante ondersteuning te bieden in en met het gezin zelf. Als de problematiek voor de draagkracht van het gezin en het netwerk te groot is en/of veilig opgroeien teveel in het gedrang komt, is pleegzorg de eerst aangewezen vorm van verblijf. Pleegzorg is echter niet altijd beschikbaar of passend. Dan is een gezinshuis een optie: een verblijfsvorm waarbij jeugdigen binnen een gezinssituatie zo normaal mogelijk een stabiele en veilige tijd kunnen doorbrengen. Maar soms komt het voor dat kinderen/jongeren nog niet of niet meer kunnen functioneren in een gezin, pleeggezin of gezinshuis, bijvoorbeeld door onderliggende trauma's en hechtingsstoornissen. Voor deze jeugdigen is kwalitatief goede (kleinschalige) residentiële zorg de best passende jeugdhulp. In de komende jaren

willen we residentiële jeugdhulp verder transformeren naar een meer kleinschalige vorm met een huiselijke sfeer. Want kleinschaligheid biedt meer kans op een veilig en positief leefklimaat, maatwerk en onvoorwaardelijk wonen. Het terugdringen en transformeren van residentiële jeugdhulp vergt landelijke regie, tijd en investeringen. Wat dit betekent voor de gemeenten is nog onduidelijk⁴. In Zeeland zetten we samen met jeugdregio's West-Brabant Oost en West-Brabant West een eerste stap met de af- en ombouw van de gesloten jeugdhulp en ontwikkelen we een aanpak voor het transformeren van de overige vormen van residentiële jeugdhulp.

Regionaal Expertteam en crisishulp

Het regionaal expertteam (RET) helpt bij complexe situaties van jeugdigen en gezinnen waarbij de hulpverlening dreigt vast te lopen of is vast te lopen. Het doel is tijdige en passende hulp voor de jeugdigen, ongeacht complexiteit van de hulpvraag. De ambitie is om alle taken van het RET door te ontwikkelen en te borgen.

We hebben specifiek aandacht voor het goed regelen van crisishulp en -opvang binnen Zeeland, gericht op het voorkomen van escalatie en verergeren van problematiek. Dit vraagt om een doorontwikkeling, waarbij onderlinge samenwerking tussen partijen die deze hulp kunnen bieden noodzakelijk is gezien de omvang en geografische situatie van Zeeland.

⁴ Hervormingsagenda, hoofdstuk 2.4

Actiepunten voor de komende periode:

- Vaststellen en uitvoeren van de bestuursopdracht ‘Hoog-complexe zorg thuis nabij’, waarin de af- en ombouw JeugdzorgPlus en residentiële zorg wordt uitgewerkt.
- Doorontwikkeling en borging RET Zeeland
- We onderzoeken hoe we de crisishulp doorontwikkelen.

4.5 Onderwijs en jeugdhulp verbonden

In de Transformatieagenda 2018-2022 was het thema ‘Onderwijs en jeugdhulp verbonden’ als actielijn opgenomen. Er is al een en ander bereikt in het Zeeuwse, maar het is ook een thema waar nog veel winst te halen is. Door verschillen in wetgeving en beperkte budgetten is de verleiding groot naar elkaar te (ver)wijzen, terwijl uit onderzoek blijkt dat samenwerken de sleutel is. Voor het versterken van de verbinding met kinderopvang, peuterspeelzalen, onderwijs en (specialistische) jeugdhulp is een gezamenlijke visie op jeugdhulp belangrijk⁵. In plaats vanuit sec het onderwijs of de jeugdhulp de uitvoering van de wettelijke taak op te nemen, zetten we in op een integrale uitvoering van de gezamenlijke opgave: jeugdigen groeien gezond en veilig op, doorlopen een succesvolle schoolcarrière en worden voorbereid op de toekomst.

Landelijk zien we ontwikkelingen naar meer collectieve financiering van zorg in onderwijstijd⁶. Dat past ook goed bij de behoeften in Zeeland. Elkaar ontmoeten en leren kennen leidt tot elkaar beter begrijpen en samen werken aan oplossingen. Het is een gezamenlijke zoektocht welke initiatieven zich het beste lenen voor een aanpak op lokaal, subregionaal of Zeeuws niveau. Door onderlinge uitwisseling van kennis en ervaringen delen we lokale en/of regionale ontwikkelingen en successen. Binnen Zeeland zien we per samenwerkingsverband van onderwijsinstellingen en per gemeente/subregio verschillen in accenten. Die verschillen mogen er zijn. Echter, voor het aanbod van de kwetsbare jongeren is een eenduidige visie nodig over de manier waarop we hulp aan deze doelgroep vormgeven. Het aanbod en de rol van het onderwijs is van cruciaal belang om de beweging naar het voorkomen van uithuisplaatsingen en de verplichte af- en ombouw van JeugdzorgPlus te realiseren.

Actiepunten voor de komende periode:

- Lokaal en subregionaal werken we aan preventie en vroegsignalering in kinderopvang en op scholen.
- We maken regionaal afspraken met het onderwijs over een passende onderwijsvoorziening voor hoogcomplexe casuïstiek.

⁵ www.netwerketandereogen.nl

⁶ [Naar collectieve financiering van Zorg in Onderwijstijd](#) | Rapport | Rijksoverheid.nl

4.6 Samen leren en doen wat werkt

In het voorgaande is duidelijk geworden dat het jeugdhulpdomein flink in beweging is. De opgave is complex, raakt meerdere domeinen en er zijn veel verschillende partijen betrokken (met elk hun eigen belangen). Complicerende factor is de toenemende personele krapte bij alle (uitvoerende) partijen en gemeenten. Het verzamelen, interpreteren en bespreken van data helpt om meer inzicht te krijgen in prioriteiten, vraagstukken en oplossingsrichtingen. Met behulp van data, analyse en het goede gesprek hierover met elkaar, willen we zicht krijgen op de vraag, het aanbod, cliëntstromen, wachtlijsten, ervaringen van jeugdigen en hun families, uitgaven en andere aandachtspunten. De Zeeuwse gemeenten en de Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ) doen al veel aan het verzamelen en bij elkaar brengen van data. Het overzicht en inzicht is echter nog onvoldoende compleet en samenhangend, te weinig vraag-gestuurd en onvoldoende ingebed in het onderlinge gesprek, ook met aanbieders en partners. De vertaalslag van cijfers naar beleid en uitvoering wordt een belangrijke drijfveer voor de regionale samenwerking. Het verbeteren van de data en het analyseren, beschikbaar maken en omzetten naar actie zien we als een helpende ontwikkellijijn voor verbetering van de jeugdhulp in de komende jaren.

We vinden het belangrijk dat ook de stem van ouders en jeugdigen met ervaring in de jeugdhulp meeweegt. Hun ervaringen en deskundigheid en het meedenken over oplossingen willen we een goede plek geven in het samen leren.

Om alle kennis en goede voorbeelden, die reeds zijn ontwikkeld en beproefd binnen de Zeeuwse gemeenten, met elkaar te delen, ontwikkelen we een platform dat zowel gemeenten als professionals een podium biedt om deze met elkaar te delen en vast te leggen.

Actiepunten voor de komende periode:

- Bestuursopdracht ‘Samen leren in de regio’ (werktitel) vaststellen.
- Opzetten platform/podium om de geleerde lessen en goede voorbeelden te delen tussen de gemeenten.
- We gaan aan de slag met ervaringsdeskundigheid zodat ouders en jeugdigen mee kunnen denken over de knelpunten en oplossingen.

5 Regio

5 Regionale samenwerking

Om onze ambities en de opgaven waar we voor staan te kunnen realiseren, is een brede samenwerking noodzakelijk met veel verschillende partijen. Het is een opdracht aan de dertien Zeeuwse gemeenten (hierna: de gemeenten), de zorgaanbieders, GI's, scholen en schoolbesturen, (huis)artsen, welzijnsorganisaties en overige partijen om elkaar op te zoeken, samen te werken en innovatieve oplossingen te bedenken. In dit hoofdstuk gaan we in op de manier waarop we ons georganiseerd hebben en op de sturingsinstrumenten die we inzetten om de gewenste resultaten ook daadwerkelijk te behalen.

Bestuurlijke en ambtelijke organisatie

In de jeugdregio Zeeland werken de gemeenten samen aan de inhoudelijke transformatieopgaven en op de inkoop van (specialistische) jeugdhulp. Gemeenten hebben in de Jeugdwet een belangrijke verantwoordelijkheid. Zij werken bovenlokaal samen in 42 jeugdhulpregio's. De Jeugdhulpregio Zeeland valt samen met de provinciegrens van Zeeland. De afstemming over beleid en uitvoering wordt besproken in het portefeuillehouders overleg jeugd met 13 wethouders. Te nemen besluiten die voortkomen uit dit overleg worden voorgelegd aan de colleges en/of gemeenteraden.

De bestuurscommissie IJZ, ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling (GR) Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Zeeland, draagt zorg voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van de taken en bevoegdheden op het gebied van de inkoop van jeugdhulp. De taken en verantwoordelijkheden van de bestuurscommissie zijn vastgelegd in de verordening 'Bestuurscommissie Inkoop Jeugdhulp Zeeland' (2019). De voorzitter van de bestuurscommissie is bestuurlijk aanspreekpunt en kan namens de regio extern als woordvoerder optreden.

De inkooporganisatie jeugdhulp Zeeland realiseert het inkoopproces en draagt, binnen de door de gemeenten gestelde kaders, zorg voor de inkoop, de administratie en het contractmanagement.

De portefeuillehouders Jeugd worden bijgestaan door de beleidsadviseurs jeugd, die periodiek afstemmen in het transformatieoverleg, samen met een vertegenwoordiging vanuit de inkooporganisatie. De ambtelijke voorbereiding en vertegenwoordiging in (boven)regionale overleggen is belegd bij het kernteam en de programmamanager jeugd. Agendapunten voor het portefeuillehoudersoverleg Jeugd en de bestuurscommissie IJZ worden ambtelijk voorbereid in het transformatieoverleg. Een agendacommissie met drie portefeuillehouders, bestaande uit de voorzitter van de bestuurscommissie en beide vice-voorzitters, bereidt de agendering van beide bestuurlijke overleggen voor.

Een randvoorwaarde om de ontwikkeldoelen uit deze regiovisie - op basis van gestelde prioriteiten - uit te kunnen voeren, is de beschikking over voldoende capaciteit. Dit betreft capaciteit bij de gemeenten, zowel op beleid, uitvoering en ondersteuning, en capaciteit bij onze partners. De benodigde (ontwikkel)capaciteit vanuit gemeenten wordt op basis van een jaarlijkse concrete uitvoeringsagenda voorgelegd aan het Provinciaal Managementoverleg (PMO) en indien nodig ook aan de bestuurlijke laag die aanvullende besluiten moet nemen (college en/of raad).

Positie colleges B&W en gemeenteraden

De gemeenteraden stellen de regiovisie vast. Hierin zijn de gezamenlijke ambities en kaders beschreven, gericht op de transformatie en kostenbeheersing. Via het portefeuillehoudersoverleg Jeugd stemmen de colleges de voortgang en uitvoering van de uitvoeringsagenda regiovisie jeugd af. De uitvoeringsagenda wordt jaarlijks geconcretiseerd. De programmamanager Jeugd is verantwoordelijk voor de jaarlijkse verantwoording op de uitvoering en voortgang van de plannen.

De begroting en eventuele begrotingswijzigingen van IJZ, als onderdeel van GR GGD Zeeland, worden voorgelegd aan de gemeenteraden. Ook ontvangen de raden de jaarstukken. Zo kunnen zij hun controlerende taak uitoefenen.

Wijze van besluitvorming

Binnen de bestuurscommissie IJZ is sprake van een gelijke stemverhouding. De commissie beslist bij unanimititeit. Als bij stemming geen unanimititeit is bereikt, wordt in tweede instantie bij gewone meerderheid beslist. Bij het staken van de stemmen in tweede instantie is het voorstel verworpen (artikel 7 in de Verordening bestuurscommissie IJZ). Het portefeuillehoudersoverleg Jeugd heeft geen formele beslissingsbevoegdheid. De voorstellen waarvoor besluitvorming nodig is worden via het portefeuillehoudersoverleg doorgeleid naar de colleges. Als het kaderstellende voorstellen betreft of voorstellen die het budgetrecht van de raden raken, geleiden de colleges deze door naar de gemeenteraden.

Duur van de regionale samenwerking

De gemeenten binnen de jeugdregio Zeeland verbinden zich voor onbepaalde tijd aan elkaar. De governance van de inkoop, via de bestuurscommissie onder de GR GGD Zeeland, wordt momenteel geëvalueerd. Er is de wens om de inkoop van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang samen met de inkoop van jeugdhulp onder te brengen bij een integrale uitvoeringsorganisatie 0-100+ jaar. Op het moment van schrijven van deze regiovisie wordt gewerkt aan een goede inrichting van de nieuwe governancestructuur. Een aantal raadsleden denkt mee in een klankbordgroep.

Regionale samenwerking met jeugdhulpaanbieders en GI's

De gemeenten sturen in de regio op de gewenste ontwikkelingen van het jeugdhulplandschap, in onderlinge samenhang, waarbij het accent ligt op de beschikbaarheid en continuïteit van jeugdhulp. Hiervoor is samenwerking en inzet nodig van middelen en menskracht van niet alleen de gemeenten en IJZ, maar van alle betrokken partners in Zeeland. Partnerschap en doorontwikkeling van het jeugdhulpstelsel vraagt om investering in onderling vertrouwen. Om resultaten te bereiken is het noodzakelijk dat we samen optrekken, waarbij we willen uitgaan van openheid en transparantie. Ieder heeft zijn eigen rol en taak in het geheel en samenwerken we ten dienste van jeugdigen en gezinnen met een hulpvraag. Daarbij heeft ieder zijn eigen verantwoordelijkheden, brengt zijn eigen expertise in en worden afspraken gemaakt en opgevolgd. Binnen de contracten met zorgaanbieders en GI's worden afspraken gemaakt over innovatiecapaciteit.

Bovenregionale samenwerking

Voor een kwalitatief goed en dekkend jeugdhulplandschap wordt ook bovenregionaal en landelijk samengewerkt:

- Zeeland is een van de elf accounthoudende regio's waarin de bovenregionale samenwerking rond de GI's wordt afgestemd.
- Zeeland werkt voor het aanbod op JeugdzorgPlus samen met West-Brabant West en West-Brabant Oost.
- In het Bovenregionaal Expertisenetwerk (BEN) heeft Eindhoven een coördinerende rol voor het landsdeel Brabant-Zeeland. BEN ondersteunt de regionale expertteams bij het organiseren van passende hulp voor kinderen en jeugdigen met complexe, meervoudige én weinig voorkomende problematiek. Een lid van de bestuurscommissie IJZ is tevens lid van het bestuur van BEN.
- Een beperkt aantal zorgvormen is zo specialistisch en weinig voorkomend dat deze op landelijke schaal worden georganiseerd. Ook Zeeland is hieraan gebonden.
- Het bestuurlijk netwerk J42 is een platform om kennis en ervaringen te delen tussen de jeugdregio's.
- Zeeland is vertegenwoordigd in de commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs, een onderdeel van de adviescommissies en colleges van de VNG.

Regie op het jeugdhulplandschap

Uit evaluatiegesprekken en het onderzoek naar het jeugdhulplandschap in Zeeland is naar voren gekomen dat er in Zeeland een belangrijke regieopgave ligt op het vormgeven van het totale jeugdhulplandschap, zowel als het gaat om het beschikbare aanbod in relatie tot de behoefte van jeugdigen en gezinnen, als om het functioneren van het jeugdhulplandschap als zodanig. Om deze regierol te kunnen versterken, wordt in het rapport naar het jeugdhulplandschap (bijlage 1) een aantal aanbevelingen gedaan die we overnemen.

Inkoop

Op basis van de regiovisie stelt IJZ in samenspraak met de gemeenten de inkoopstrategie op. We behouden wat werkt en organiseren wat nodig is. Vanuit de inkoopstrategie volgen keuzes over inkooptraject, bekostiging en contractvorm. Deze keuzes worden vertaald in een inkoopleidraad. Hierbij worden reële tarieven gehanteerd.

De afbakening van de jeugdhulp en de inrichting van de lokale teams zijn bepalend voor de aard en de omvang van de in te kopen jeugdhulp. Een evaluatie van de huidige producten en evaluatie van de percelen is daarom noodzakelijk, met aandacht voor lokale ruimte voor het realiseren van algemene voorzieningen jeugdhulp en (lichte) ambulante hulp en ondersteuning. Dit wordt opgepakt in aanloop naar de nieuwe aanbesteding.

Contractmanagement

Het primaire doel van contractmanagement is toezien op het nakomen van de overeengekomen afspraken door alle contractpartijen (gemeenten en jeugdhulpaanbieders) en, indien noodzakelijk, het aanspreken van contractpartijen op deze afspraken. Contractmanagers hebben periodiek overleg met de penvoerders van samenwerkingsverbanden en de GI's waarbij vertegenwoordigers van gemeenten aanwezig zijn. Gemeentelijke toegangen maken voor het toewijzen van jeugdhulp primair gebruik van dit aanbod. Voor jeugdigen die voor hun passende zorg buiten Zeeland terecht moeten wordt een maatwerkovereenkomst afgesloten.

Bij dreigende discontinuïteit van een jeugdhulpaanbieder wordt gewerkt op basis van het draaiboek 'Continuïteit jeugdhulp'. Dit landelijk vastgestelde draaiboek bepaalt per trede de ernst van de discontinuïteit en de rol die de gemeenten moeten innemen. IJZ ondersteunt de gemeenten hierbij.

Monitoring IJZ

De afgelopen jaren is er gewerkt aan de doorontwikkeling van het interactieve PowerBI-dashboard Monitor Grip op Jeugd dat voor alle Zeeuwse gemeenten inzicht geeft in ontwikkelingen met betrekking tot jeugdhulp in Zeeland. Het dashboard is gebaseerd op de data van de Zeeuwse gemeenten die bekend zijn bij IJZ. Momenteel helpt het dashboard om terug te kijken. Met de ontwikkeling van een prognosemodel is het mogelijk om beter te voorspellen. In de komende tijd wordt deze functie verder uitgebreid om bijvoorbeeld een betere inschatting te kunnen geven van de te verwachten zorgkosten. Dit geeft meer houvast om tijdig bij te sturen als ongewenste ontwikkelingen zich zouden tonen.

Actiepunten voor de komende periode zijn:

- Evaluatie van de huidige beleidsvoorbereidende structuur en advisering hierover.
- Zorg dragen voor voldoende (ontwikkel)capaciteit voor de uitvoering van de regiovisie bij gemeenten en partners.
- Versterken regie op (de doorontwikkeling van) het jeugdhulp-landschap.
- Beperking van administratieve lasten, zowel in het inkoopproces als bij de uitvoering van de contracten.
- Dialoog met stakeholders om te komen tot een passend aanbod.
- Anticiperen op ontwikkelingen door het prognosemodel uit te breiden binnen de monitor 'Grip op Jeugd'.

6 Financierien

6 Financiën

Regionale begroting

De dertien gemeenten financieren naar rato van het gemiddelde van de macrobudgetten 2015 t/m 2018 (uit de algemene uitkering van het rijk aan gemeenten) de uitvoeringskosten IJZ, de programmaorganisatie en het jaarlijkse werkbudget (de post 'Taskforce Jeugd'). De doelen uit de regiovisie kunnen inhoudelijk, qua menskracht en financieel niet in één jaar worden gerealiseerd. Het portefeuillehoudersoverleg jeugd stelt jaarlijks prioriteiten op basis van urgentie, financiën, innovatieve ontwikkelingen, arbeidsmarktproblematiek, wachtlijst-beheer enzovoorts.

Het portefeuillehoudersoverleg jeugd stelt jaarlijks prioriteiten op basis van urgentie, financiën, innovatieve ontwikkelingen, arbeidsmarktproblematiek, wachtlijstbeheer enzovoorts. Deze leggen we vast in de jaarlijkse uitvoeringsagenda en bespreken deze in het pho jeugd. Voorstellen met (incidentele) kosten, die gericht zijn op de uitvoering van de regiovisie, worden inhoudelijk besproken in het portefeuillehoudersoverleg Jeugd en daarna aan de colleges ter besluitvorming aangeboden. Waar mogelijk verwerft de programmaorganisatie aanvullende middelen uit landelijke en bovenregionale budgetten en subsidies.

IJZ voert de financiële administratie van het betalingsverkeer van Zorg in Natura (ZiN) uit voor de gemeenten. In de bestuursrapportage 2023 zijn de volgende bedragen opgenomen:

	2023	2024	2025	2026
Jeugdhulp	132.210.225	134.981.061	134.981061	134.981061
Uitvoeringskosten IJZ	1.611.477	1.771.308	1.667.408	1.667.408
Taskforce Jeugd ¹	307.376	317.800	317.800	317.800
Totaal	134.129.077	137.070.169	136.966.269	136.966.269

¹ Toelichting Taskforce Jeugd in begrippenlijst pagina 41

Financiële opgave vanuit de Hervormingsagenda Jeugd

In juni 2023 is via de algemene ledenvergadering van de VNG ingestemd met de HA. De Commissie van Wijzen heeft in haar uitspraak van mei 2021 vastgesteld dat een besparingspotentieel op de jeugdhulp van ca. € 1 miljard vanaf 2027 haalbaar moet zijn. Dit vormt de financiële doelstelling van de HA, op basis van de afgesproken maatregelen. Bij de gemeenten bestaan grote zorgen over de betaalbaarheid en daarmee de houdbaarheid van jeugdhulp in Zeeland. Door de opgelegde taakstelling wordt het noodzakelijk in de komende periode scherpe keuzes te maken.

Aan het besparingspotentieel is een ingroeipad gekoppeld. Op basis van het besparingspotentieel en het ingroeipad is een investeringstabel in de HA opgenomen (bijlage 3 van de HA). De investeringsreeksen zijn een zo goed mogelijke inschatting van de investeringen die nodig zijn om de maatregelen lokaal en regionaal uit te voeren. VNG ontwikkelt met betrokkenheid van een aantal gemeenten een handreiking die zo praktisch mogelijk inzicht geeft in de vraag hoe gemeenten om kunnen gaan met de verschillende financiële maatregelen uit de agenda. We volgen de uitwerking van de handreiking, die naar verwachting in oktober 2023 wordt opgeleverd.

Vanuit de HA en de regiovisie ontstaan lokale en regionale initiatieven voor de uitvoering van de verschillende maatregelen. De VNG heeft gemeenten gevraagd terughoudend te zijn met het maken van een eigen interpretatie van de financiële investeringen die nodig zijn en de landelijke handreiking te volgen. Daarom volgt een concreet voorstel voor de financiering van regionale initiatieven afzonderlijk van deze regiovisie, bijvoorbeeld via de uitwerking van bestuursopdrachten.

7 Agenda

7 De uitvoeringsagenda

In hoofdstuk 4 van deze regiovisie zijn de zes inhoudelijke ontwikkeldoelen geformuleerd. Vanuit hoofdstuk 5 wordt hier een zevende ontwikkeldoel aan toegevoegd, gericht op de regionale samenwerking. Op elk van de ontwikkeldoelen is op hoofdlijnen aangegeven waar we op inzetten om de doelen te bereiken. Om in de komende jaren flexibel te kunnen inspelen op (landelijke) ontwikkelingen en voortschrijdend inzicht, werken we de ontwikkeldoelen uit in een uitvoeringsagenda. De uitvoeringsagenda wordt jaarlijks geactualiseerd en voorgelegd aan het portefeuillehoudersoverleg Jeugd. De hoofdlijnen van de uitvoeringsagenda zijn:

1. Een sterke basis

- We zetten lokaal in op collectieve en voorliggende basisvoorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn.
- We versterken de samenwerking tussen kinderopvang, scholen, lokale teams, zorg en (lichte) jeugdhulp en trekken hier (sub) regionaal in op.

2. Sterke lokale teams

- Elke gemeente gaat aan de slag met de vorming en positionering van lokale teams, langs de vijf basisfuncties voor lokale (wijk)teams¹.
- We zetten in op een sterke verbinding tussen het lokale team en de specialisten op jeugdhulp en aanpalende domeinen en maken hierover nadere afspraken.
- We werken toe naar een uniforme werkwijze binnen een veiligheidsteam dat subregionaal of regionaal wordt vormgegeven.
- We werken toe naar een gezamenlijke agenda van de domeinen jeugd en veiligheid, waar het vergroten van kennis en deskundigheid en het ontwikkelen van specifieke hulp onderdeel van uitmaken.
- Invoeren nieuwe routing 'overige (politie)meldingen jeugd' naar de lokale toegangen.

¹ KPMG, Basisfuncties voor lokale teams in kaart (2019)

3. Integraal en dekkend aanbod, efficiënt georganiseerd

- We onderzoeken in Zeeland welke methodiek bijdraagt aan het verwezenlijken van meer samenhang met andere beleidsterreinen en een brede kijk bij vragen die ouders en jeugdigen hebben (bijvoorbeeld verklarende analyse) en gaan deze Zeeuws-breed toepassen.
- We onderzoeken de mogelijkheid om te gaan werken met één aanmeldformulier binnen de hele keten.
- We maken keuzes met betrekking tot de aard en het volume van jeugdhulpvoorzieningen om een dekkend jeugdhulplandschap te realiseren voor de meest kwetsbaren.
- We vergroten het groepsgericht aanbod en gaan onderzoeken hoe we dit vrij-toegankelijk kunnen inrichten, met oog voor de reeds bestaande lokale infrastructuur.
- We stimuleren verdergaande digitalisering van jeugdhulp.

4. Zo thuis (nabij) mogelijk

- Vaststellen en uitvoeren van de bestuursopdracht 'Hoog-complexe zorg thuis nabij', waarin de af- en ombouw JeugdzorgPlus en residentiële zorg wordt uitgewerkt.
- Doorontwikkeling en borging RET Zeeland.
- We onderzoeken hoe we de crisishulp doorontwikkelen.

5. Onderwijs en jeugdhulp verbonden

- Lokaal en subregionaal werken we aan preventie en vroegsignalering in kinderopvang en op scholen.
- We maken regionaal afspraken met het onderwijs over een passende onderwijsvoorziening voor hoogcomplexe casuïstiek.

6. Samen leren en doen wat werkt

- Opstellen en vaststellen bestuursopdracht 'Samen leren in de regio' (werktitel).
- Opzetten platform/podium om de geleerde lessen en goede voorbeelden te delen tussen de gemeenten.
- We gaan aan de slag met ervaringsdeskundigheid zodat ouders en jeugdigen mee kunnen denken over de knelpunten en oplossingen.

7. Regionale samenwerking

- Evaluatie van huidige beleidsvoorbereidende structuur en advisering hierover.
- Zorg dragen voor voldoende (ontwikkel)capaciteit voor de uitvoering van de regiovisie bij gemeenten en partners.
- Versterken regie op (de doorontwikkeling van) het jeugdhulplandschap.
- Beperking van administratieve lasten, zowel in het inkoopproces als bij de uitvoering van de contracten.
- Dialoog met stakeholders om te komen tot een passend aanbod.
- Anticiperen op ontwikkelingen door het prognosemodel uit te breiden binnen de monitor 'Grip op Jeugd'.

Begrippenlijst

Lokaal

Op het niveau van een gemeente. De dertien gemeenten in Zeeland zijn Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Middelburg, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Sluis, Terneuzen, Tholen, Veere en Vlissingen.

Subregionaal

Op het niveau van een subregio. De drie subregio's in Zeeland zijn de Oosterschelderegio, Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen.

Regionaal

Op het niveau van jeugdregio Zeeland. Het gebied is gelijk aan dat van de provincie Zeeland.

Bovenregionaal en landelijk

Op het niveau van Brabant en Zeeland voor het bovenregionaal expertisenetwerk en jeugdhulp in het strafrechtelijk kader. Het betreft de regio's Zeeland, West-Brabant West, West-Brabant Oost, Hart van Brabant, Noordoost Brabant, Zuidoost Brabant.

Zeeland werkt samen met West-Brabant West en West-Brabant Oost voor de inkoop van JeugdzorgPlus. Op landelijk niveau werkt Zeeland samen als accounthoudende regio GI en voor de Landelijke Inkoop Jeugdhulp.

Pleegzorg

Zorg voor kinderen tot 21 jaar die door omstandigheden korte of langere tijd niet thuis kunnen wonen. Deze kinderen worden opgenomen in een pleeggezin. Er is een onderscheid tussen informele zorg voor elkaar en formele pleegzorg. In de regiovisie wordt met 'pleegzorg' formele pleegzorg bedoeld.

Bij formele pleegzorg heeft de gemeente of de huisarts een verleningsbeschikking voor pleegzorg afgegeven. Formele pleegzorg kan zowel vrijwillig als gedwongen zijn, en zowel een netwerkplaatsing als een bestandsplaatsing. Bij een netwerkplaatsing worden kinderen opgevangen door familie of kennissen. Een bestandsplaatsing is een plaatsing bij niet-verwanten: mensen die zich hebben aangemeld bij een pleegzorgaanbieder. Pleegouders krijgen begeleiding en een pleegzorgvergoeding van de pleegzorgaanbieder.

Specialistische pleegzorg

Pleegzorg waarbij er meer begeleiding voor pleegouders is vanwege de zware problematiek van het kind. Tot aan de nieuwe aanbesteding voor jeugdhulp loopt er een regionale pilot voor specialistische pleegzorg. Bij positieve resultaten wordt specialistische pleegzorg als voorziening opgenomen in de nieuwe overeenkomsten.

Gezinshuizen

Een gezinshuis is een kleinschalige vorm van jeugdhulp georganiseerd vanuit een natuurlijk gezinssysteem. In een gezinshuis bieden gezinshuisouders volgens het 24x7-principe opvoeding, ondersteuning en zorg aan bij hen in huis geplaatste kinderen en jongeren. Deze groep is tijdelijk of langdurig aangewezen op intensieve en professionele hulpverlening als gevolg van beschadigende ervaringen of complexe problematiek.

Specialistische gezinshuizen

Gezinshuizen waarbij er meer begeleiding voor gezinshuisouders is vanwege de zware problematiek van het kind of de jongere.

Residentiële jeugdhulp

In de residentiële jeugdhulp leven jeugdigen tussen de 0 en 23 jaar, met uiteenlopende problemen, in een tehuis of instelling. Het verblijf is vrijwillig of gedwongen en dient verschillende doelen. Het verblijf kan variëren van enkele dagen per week tot de hele week, voor een korte of langere periode. Er bestaan diverse vormen van residentiële hulp: kamertraining, leefgroepen gericht op opvoeden en opgroeien, behandelgroepen voor specifieke problemen, crisisopvang en gesloten jeugdhulp.

Strategisch partnerschap

Samenwerking op basis van een gedeelde verantwoordelijkheid voor een maatschappelijke opgave, vanuit een gezamenlijk vertrekpunt. Deze vorm van samenwerken is nodig bij het transformatievraagstuk in het jeugddomein, waarin een integrale en samenhangende aanpak van gemeente, partners en inwoners gevraagd wordt en de druk op de financiën toeneemt.

Regie

We maken onderscheid tussen formele regie en netwerkregie. Formele regie hangt samen met wettelijke taken. Bij netwerkregie gaat het om samenwerking tussen partijen die zich allemaal verantwoordelijk voelen voor een gedeelde ambitie. De gemeente voert formele regie vanuit de Jeugdwet: ze houdt in meer of mindere mate grip op de werkzaamheden die partners uitoefenen.

Effectief regievoeren kan door:

- het formuleren van een duidelijke visie op het te bereiken resultaat;
- het maken van duidelijke en concrete afspraken met alle partijen;
- het formuleren van een gezamenlijke probleemdefinitie;
- het investeren in relaties en het creëren van draagvlak;
- het zoeken van medestanders;
- het respecteren van de competenties van alle partijen;
- het zetten van korte processtappen;
- het investeren in directe communicatie met alle partijen;
- het gebruikmaken van snelle en toegankelijke communicatiemiddelen.

Taskforce Jeugd

Bij de start van de decentralisatie jeugdhulp in 2015 is gezamenlijk Zeeuws beleid ontwikkeld. Dit heeft geresulteerd in de Transformatie-agenda Jeugd. Om de transformatie in de jeugdhulp te coördineren en te ondersteunen is budget vrijgemaakt voor een programmamanager, een ambtelijk secretaris en secretariële ondersteuning. Ook is een werkbudget vrijgemaakt van € 100.000 om bijeenkomsten uit te organiseren, onderzoek mee te laten verrichten of andere tijdelijke kosten uit te dekken om het programma uit te voeren. De naam 'Taskforce Jeugd' wordt niet meer actief gebruikt, we spreken meer over het Transformatieoverleg en het programmateam. De kostenposten zijn nog dezelfde. IJZ beheert deze kosten namens de gemeenten.

Bronnen en relevante stukken

Voorwoord

1. [Jeugdwet](#)
2. [Transformatieagenda Jeugd Zeeland \(2018-2022\)](#)

Hoofdstuk 1

3. [Norm voor Opdrachtgeverschap Jeugd](#)
4. [Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028](#)
5. [Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming](#)
6. [GALA – Gezond en Actief Leven Akkoord](#)
7. [Integraal Zorgakkoord: ‘Samen werken aan gezonde zorg’](#)

Hoofdstuk 2

8. [Nota ‘Pleegzorg in Zeeland’](#)
9. [Evaluatie van het proces van heroverweging van de inkooprelatie met Intervence](#)

Hoofdstuk 3

10. [Nji – Wat werkt bij integrale jeugdhulp](#)

Hoofdstuk 4

11. [KPMG – Basisfuncties voor lokale teams in kaart](#)
12. [Mét andere ogen](#)
13. [Rondom het kind – Kindcentra Zeeuws-Vlaanderen](#)
14. [Criminele uitbuiting onder scholieren en studenten in Zeeland](#)
15. [Naar collectieve financiering van Zorg in Onderwijstijd](#)

Hoofdstuk 5

16. [Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland](#)
17. [Verordening bestuurscommissie Inkoop Jeugdhulp Zeeland](#)
18. [Draaiboek ‘Continuïteit jeugdhulp’](#)

Bijlagen

1. Onderzoek naar het jeugdhulplandschap Zeeland
(Bureau HHM, 2023)

Colofon

Samenstellers

Werkgroep Regiovisie jeugdhulp Zeeland 2023 - 2028
Beleidsmedewerkers Jeugd Zeeuwse gemeenten
Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland

Grafisch ontwerp

[Graphicjam.nl](https://www.graphicjam.nl)

Beelden

Shutterstock

Uitgave

Regiovisie jeugdhulp Zeeland, december 2023
In opdracht van de Zeeuwse gemeenten